

Han nævner, at den har været fremme i Nordamerika, men ogsaa dèr har den rigtige — med den engelske Ret aldeles stemmende — Opfattelse særet, og den engelske Opfattelse har et særligt Krav paa Respekt, fordi det er i England, dette Institut er udviklet og har bestaaet gennem Aarhundreder. Den engelske Opfattelse er den, at „der tilkommer *ikke* Nævningerne nogen Dom om Retfærdigheden eller Hensigtsmæssigheden af Straffeloven“. Dette er rigtigt, og dette maa staa fast; dette er dansk Lov, og det er den Anskuelse, der hersker Verden over.

Hvilken Garanti har man for, at Nævningerne følger denne Opfattelse? Man har deres Kaldspligt og deres Kaldsed. Og her vil jeg indskyde overfor de Røster, der kræver et Strafansvar for Nævningerne, at de skyder over Maalet. Efter hele dette Instituts Begreb er det et uafviseligt Krav, at Nævningernes eneste Ansvar er et moralsk Ansvar. Men Læren om deres Ret til at føle sig hævet over Loven, saaledes som den er doceret i Pressen af en betydelig — i alt Fald en af „Berlingske Tidende“ til „betydelig“ udnævnt, men heldigvis for ham selv anonym — Jurist og i øvrigt af forskellige andre, hører altsaa til Børnesydommene, som forhaabentlig vil overstaas. Den stammer direkte ned fra den Opfattelse, der kom til Orde under den store franske Revolution under Processen mod Ludvig den 16., hvor man sagde: „*Nationen kan ikke tage fejl*, de deputerede, som repræsenterer den, deler dens Ufejlbare saavel som dens Magtfuldkommenhed“. Dèr har man Demokratiets Afgudsdyrkelse i dens skønneste Form. Jeg ser denne Nævningekendelse og hele den Benyttelse af denne Nævningekendelse, der har fundet Sted, som et naturligt Resultat af det Afguder med Demokratiet, som Aar efter Aar er drevet herhjemme. Nævningerne applauderes, og der lyder dæmpede Bravoraab i Salen, naar de afsiger en Frifindelse, der skrider mod Retsbevidstheden her i Landet, og disse Bravoraab giver høj Genlyd i Pressen.

Mod den Opfattelse, som jeg her har fremsat, som altsaa er Lovens og er den almindelige Opfattelse, indvender man da: Men skal Nævningerne da være Automater? Jeg vil dertil svare: Ja, i visse Situationer kan det ikke undgaas. Det kan ikke undgaas, at enten den ene eller den anden Side af Domstolen i visse Situationer maa virke automatisk. I en klar Sag, naar der foreligger en klar Tilstaaelse bestyrket af Omstændighederne, bliver Nævningernes Virk-

somhed, saaledes som Professor Goos's Udtalelse viste det, ganske naturligt ret automatisk, og man kan sige: ret overflødig. Men netop derfor mener jeg, at det er naturligt at udelukke disse Sager fra Nævningetingene, hvorved man altsaa fritager Nævningerne for at spille med i et Drama, hvor deres Rolle paa Forhaand er bestemt.

Saa siger man, at dette kan føre til, at Nævningerne maa svare ja og derved udsætte den sigtede for en Straf, som de finder alt for haard, og det medfører en Samvittighedskonflikt, siger man. Ja, maa-ske, men saaledes er nu en Gang Lovens Bud. Nævningerne har Ret til at indstille til Benaadning, men dertil svarer man: Det tilfredsstiller dem ikke, de vil selv afgøre det. Men der er kun dertil at sige, at Loven forbyder dem at afgøre det. Saa siger man, at denne Stilling kan man ikke byde Nævningerne, det er uværdigt. Men uden at blinke byder man Dommerne den. Ogsaa Dommerne optræder ofte mere eller mindre automatisk. Jeg skal ikke nævne mange Eksempler, men i et Tilfælde, hvor der afsiges en mild Nævningekendelse, f. Eks. i en Sædelighedssag, maa Dommeren respektere denne Kendelse og altsaa afsige en Dom, der strider mod hans egen Overbevisning om, hvorledes den Sag rettelig burde være afgjort. Saa kan man sige, at det sker der ikke saa megen Skade ved, kun at den skyldige faar lidt mildere Straf. Men det er ingenlunde rigtigt. Der kan meget vel tænkes det Tilfælde, at der overfor den skyldige staar en krænket, og at Dommeren altsaa imod sin Overbevisning maa afsige en Dom, der f. Eks. sætter den Plet paa en Kvinde eller paa et Barn, at her foreligger ikke Voldtægt, men en frivillig Hengivelse, eller sætter den Plet paa en Kvinde, at hun er berygtet. Eller lad os tage det mest flagrante Tilfælde, at der svares nej af Nævningerne paa Spørgsmaalet: Skyldig? hvor Dommeren er af den faste Overbevisning, at der burde være svaret ja; Dommeren har intet andet at gøre end rent automatisk at afsige en Frifindelsesdom. Dommeren maa altsaa bøje sig for Loven, alle vil kræve det, ingen vilde finde paa at forsvare den Dommer, der afsagde en Dom, der stred mod en frifindende Nævningekendelse, ingen vilde vove at at sige et Ord til hans Forsvar. Han vilde kunne straffes, og han vilde kunne afsættes. Dette sidste kan ikke ske for Nævningernes Vedkommende, og ingen, der har sat sig ind i disse Sager, tænker paa noget, der blot tenderer derhen imod. Men det maa kræves, at hvad der er Ret for den ene Side